

Силабус курсу

Оцінка вартості майна та бізнесу

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань «Цивільна безпека»

Спеціальність «Правоохоронна діяльність»

Освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

д.е.н., професор, професор кафедри безпеки та правоохоронної діяльності,
академік Академії економічних наук України,
академік Української технологічної академії,
керівник Центру міжнародної безпеки та співробітництва ЗУНУ

Вівчар Оксана Іванівна

Контактна інформація

o.vivchar84@gmail.com

Опис дисципліни

«Оцінка вартості майна та бізнесу» є дисципліною, яка сприяє підготовці фахівців у сфері правоохоронної діяльності. Студенти отримують теоретичні знання і практичні навички щодо оцінки вартості майна та бізнесу, зокрема факторів, що впливають на його вартість на основі застосування витратного (майнового), порівняльного (ринкового) та дохідного (прибуткового) методів. Фахівці з управління фінансово-економічною безпекою володіють знаннями щодо особливостей оцінки вартості майна та бізнесу як цілісного майнового комплексу, визначення вартості окремих складових його активів та обґрунтування напрямів та шляхів покращення результативності бізнесу.

По завершенню вивчення дисципліни «Оцінка вартості майна та бізнесу» студенти можуть обґрунтовано використовувати професійно профільовані знання для діагностування та оцінки підприємств середнього та малого бізнесу на основі застосування різних підходів.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	1. Основні поняття про бізнес як об'єкт оцінки	Знати концептуальні засади оцінки бізнесу, а також особливості бізнесу як об'єкту оцінки та види вартості. Основний механізм процесу оцінки в сучасних трансформаційних умовах та вимоги до складання звіту про оцінку майна бізнесу відповідно.	Тести, питання
2 / 1	2. Нормативно-правове регулювання та специфіка особливостей оціночної діяльності	Аналізувати систему законодавства у сфері оціночної діяльності та систему державного регулювання даної сфери. Знати спеціальні випадки застосування оцінки підприємницької діяльності та основні фактори, що впливають на величину вартості бізнесу.	Кейси
4 / 2	3. Методика оцінки бізнесу за дохідним підходом	Знати вимоги до проведення оцінки бізнесу за дохідним підходом. Вміти здійснювати оцінку на основі застосування методу дисконтованих грошових потоків та методу капіталізації доходу.	Тести, питання, задачі
4 / 2	4. Методика оцінки бізнесу за порівняльним методом	Знати вимоги до проведення оцінки бізнесу за порівняльним (ринковим) підходом основні та принципи відбору підприємств-аналогів. Усвідомлювати змістовно-сутнісний взаємозв'язок цінових мультиплікаторів, а також вміти формувати підсумкову величину вартості.	Тести, питання, задачі
4 / 2	5. Витратний підхід до оцінки бізнесу	Знати вимоги до проведення оцінки бізнесу за витратним підходом. Вміти здійснювати оцінку на основі використання методу вартості чистих активів та методу ліквідаційної вартості. Застосовувати витратний підхід для визначення ринкової вартості нерухомого майна підприємства.	Тести, питання, задачі
2 / 1	6. Аналіз та оцінювання грошових потоків підприємства	Знати причини зміни вартості фінансових ресурсів з часом. Вміти визначати майбутню та теперішню вартість інвестиційних вкладень, ставку дисконта. А також обґрунтовувати оцінку вартості кредитних ресурсів.	Тести, питання, задачі
2 / 1	7. Оцінка вартості цінних паперів	Усвідомлювати особливість застосування вартості цінних паперів. Вміти визначати вартість облігацій. А також проводити аналізування та оцінку вартості акцій.	Тести, питання, задачі
2 / 1	8. Особливості діагностики та оцінки підприємств середнього і малого	Знати методику оцінки підприємства середнього і малого бізнесу. Вміти визначати стратегічне становище підприємства (в системі координат SPACE). Розуміти особливості методу SPACE з використанням довірчих	Тести, питання, задачі

	бізнесу	інтервалів.	
2 / 1	9. Земля як об'єкт економічної оцінки	Знати види оцінки земель, їх призначення та порядок проведення. Вміти обґрунтувати методичні підходи експертної оцінки земельних ділянок. Формувати типовий механізм процедури проведення експертної грошової оцінки.	Кейси
2 / 1	10. Оцінка нематеріальних активів підприємницьких структур	Знати концептуальні засади інтелектуальної власності як об'єкта оцінки. Обґрунтувати доцільність застосування основних підходів до оцінки нематеріальних активів. Вміти описувати основні методики оцінки нематеріальних активів підприємницьких структур. Розуміти алгоритм проведення оцінки об'єктів інтелектуальної власності в сучасних умовах. Вміти адаптувати на практиці типові прикладні аспекти оцінки нематеріальних активів.	Кейси
2 / 1	11. Оцінювання ризиків майна та бізнесу	Усвідомлювати особливості критеріїв ступеня ризику. Вміти визначати ризик за моделлю оцінки капітальних активів (МОКА). Давати обґрунтовані висновки щодо доцільності способів зниження ступеня ризику.	Тести, питання, задачі
2 / 1	12. Системи стратегічного вимірювання результативності бізнесу та інформаційні технології в оціночній діяльності	Розуміти суть змістовно-типологічну характеристику системи стратегічного вимірювання в бізнесі. Збалансована система показників (Balanced Scorecard – BSC). Вміти здійснювати аналіз результату бізнесової діяльності на основі застосування моделі ділової переваги (BEM) і піраміди результативності Мак Нейра. Усвідомлювати переваги та недоліки моделі передбачення банкрутства. Знати основні новітні інформаційні технології та прогнозування інформаційно-аналітичного процесу підприємницьких структур. Вміти проводити оцінку на основі застосування діагностики інформаційної системи малого і середнього бізнесу. Усвідомлювати особливості сучасної проблематики та перспективи розвитку оцінки інформаційних технологій бізнесу.	Кейси

Літературні джерела

1. Боярко І. М. Оцінка інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання. *Актуальні проблеми економіки*. 2018. №7. С.90–99.
2. Варналій З. С., Онищенко С. В. Механізм попередження загроз економічній безпеці України. *Економічний часопис-XXI*. 2016. № 159. С. 20–25.
3. Вівчар О. І. Оцінка вартості майна та бізнесу : *навчал.-метод. матеріали*. Тернопіль: ФО-П Шпак В. Б. 2018. 55 с.

4. Вівчар О. І. Оцінка вартості майна та бізнесу : *практикум*. Тернопіль: ФО-П Шпак В. Б. 2017. 57 с.
5. Вівчар О. І. Безпека бізнесу : *навч. посіб.* Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б. 2019. 277 с.
6. Вівчар О. І., Баранов С. М. Організаційно-економічний механізм фінансової безпеки приватної військової компанії в умовах сучасних викликів та загроз / Особливості соціально-економічного поступу національної економіки в умовах інформаційно-технологічних викликів : *колект. монографія*. За заг. ред. к.е.н., проф. Квасній Л. Г., к.е.н., доц. Татомир І. Л. Трускавець : Посвіт, 2020. С. 199–205.
7. Гбур З.В. Економічна безпека України в сучасних умовах. *Інвестиції: практика та досвід*: фаховий наук. журнал Чорноморського державного ун-ту ім. Петра Могили. Київ: Вид-во ТОВ «ДКС-центр». 2018. № 2. С. 97-101. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=5899&i=17>.
8. Гевко В. Л. Моніторинг мережових відносин в системі вітчизняної торгівлі: проблемні аспекти та основні вектори розвитку. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2019. № 6. С. 268–271.
9. Гевко В. Л. Комплексна оцінка інформаційно-аналітичного забезпечення підприємств мережових структур : безпекознавчі контексти. *Східна Європа : економіка, бізнес та управління*. 2019. Випуск 2(19). С. 122–125. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/19_2019/20.pdf
10. Григорук П. М., Хрущ Н. А. Методологічні засади моделювання системи забезпечення фінансово-економічної безпеки в умовах невизначеності і багатомірності ринкового середовища. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2017. Вип. 1. С. 204–198.
11. Економічна безпека в умовах глобалізації світової економіки: *колективна монографія* у 2т. Дніпропетровськ: «ФОП Дробязко С. І.». 2017. Т.1. 466 с.
12. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення : *колективна монографія*. / За заг.ред. д.е.н., доц. Вівчар О. І. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 395 с.
13. Коваль О. В. Саморегулівні організації оцінювачів як базовий елемент механізму впровадження громадського контролю за оціночною діяльністю. *Вісник оцінки*. 2018. № 1. С. 4–7.
14. Круш В. М. Оцінка бізнесу: *навч. посіб.* для студентів вищих навчальних закладів. Київ. 2018. 350.
15. Куліш Г. П. Оцінка ефективності реальних інвестицій. *Наука й економіка*. 2020. №4. С. 171–176.
16. Кучеренко В. Р. Оцінка бізнесу та нерухомості : *навч. посіб.* В-до «Друк». Київ. 2019. 310с.
17. Колодяжна І. В., Букріна К. А. Економічна безпека в системі сталого функціонування підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Випуск 23. частина 1. 2019. С. 135-140.
18. Меліхова Т. О. Економічна безпека підприємства: формування, контроль, ефективність : *монографія*. Херсон : Гельветика. 2018. 632 с.
19. Птащенко Л. О. Стратегічне та інноваційне забезпечення розвитку системи економічної безпеки підприємства: *навч. посіб.* К. : ЦУЛ. 2018. 320 с.
20. Савчук В. П. Оцінка ефективності інвестиційних проєктів: навч.посіб. Дніпро. 2018. 250с.
21. Харазішвілі Ю. М., Ляшенко В. І. Проблеми оцінки та інтегральні індекси сталого розвитку промисловості України з позицій економічної безпеки. *Економіка України*. 2017. № 2. С. 3–23.
22. Avanesova N., Chuprin Y. Enterprise economic security: essential characteristics of the concept. *Innovative technologies and scientific solutions for industries*. 2017. No. 1 (1). P. 98–102. URL: https://www.researchgate.net/publication/324018972_ENTERPRISE_ECONOMIC_SECURITY_ESSENTIAL_CHARACTERISTICS_OF_THE_CONCEPT
23. ASA Business Valuation Standarts URL: https://www.appraisers.org/docs/default-source/discipline_bv/bv-standards.pdf?sfvrsn=0.
24. Halibozek E., Kovacich G. The Manager's Handbook for Corporate Security: Establishing and Managing a Successful Assets Protection Program, Second Edition. *The Corporate Security Manager*.

2017. Part II. URL: <https://reader.elsevier.com/reader/sd/pii/B9780128046043000372?token=C17855F8F0D62409B28994D68DF0CE37C6A230F75415B03BC4DE83193D24FB5DF915D402C461FC1382AD08209A5ED09D>
25. Hryhoruk P. M., Khrushch N. A., Chuniak O. V. Conception of modeling the system of ensuring financial economic security. *Scientific Bulletin of Polissia*. 2019. Vol. 17. Issue 1. P. 158–165.
26. Lavrentieva L., Anisimova O. Strategic Approaches to the Risk Management and their Influence on Economic Security of the Enterprise. *Journal of Modern Science*. 37/2018. 127–144.
27. Rushchyshyn N., Nikonenko U., Kostak Z. Formation of financial security of the enterprise based on strategic planning. *Baltic Journal of Economic Studies*. Vol. 3. No. 4. 2017. P. 231–237. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/download/239/pdf>
28. Vivchar O., Krzywkowska J., Mykhailyshyn L., Kohut-Ferens O. Information-analytical provision of financial security of industrial enterprises: determinants, evaluation of indicators and mechanisms of strength. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. Vol. 6. No. 3-4 (2019). 57-68. URL: <http://jpnu.pu.if.ua>
29. Vivchar O., Perevozova I., Mohnenko A., Mykhailyshyn L., Stalinska O. Formation of account of reservoir expenses model. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*. Volume 23. Special Issue 2. 2019. Pages 1-6. URL: <https://www.abacademies.org/articles/formation-of-account-of-reservoir-expenses-model-8224.html>
30. Vivchar O., Kvasnii L., Paslavaska V., Malik L. Experience of leading countries in terms of density of robotics for the implementation of digital technologies / Artificial intelligence as a basis for the development of the digital economy: *textbook*; Edited by I. Tatomyr, Z. Kvasnii. Praha: OKTAN PRINT. 2021. 376 p. (77-85).

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ)	Разом
30	40	30	100
1. Усне опитування під час заняття (6 тем по 5 балів = 30 балів)	1. Усне опитування під час заняття (6 тем по 5 балів = 30 балів) 2. Письмова	1. Активна участь у тренінгах, презентації та самопрезентації = 20 балів.	-

2. Письмова робота = 70 балів	робота = 70 балів	2. Написання КПІЗ, на основі сформованих індивідуальних завдань = 50 балів. 3. Захист КПІЗ = 30 балів.	
-------------------------------------	----------------------	---	--

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом